

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA BOBEDI (SAL)

LEPHEPHE LA PELE (P1)

DIBATSELA 2012

GAUTENG

MEPUTSO: 120

NAKO: 2½ diiri

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 15.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le, le arotšwe ka DIKAROLO tše NNE, e lego ya A, ya B, ya C le ya D.

KAROLO YA A:	Tekatlhaloganyo	(30)
KAROLO YA B:	Kakaretšo	(10)
KAROLO YA C:	Thutapolelo le Tšhomišopolelo	(60)
KAROLO YA D:	Dingwalo	(20)
2. Bala dipotšišo KA MOKA ka tlhokomelo.
3. Araba dipotšišo KA MOKA.
4. Thoma karolo ye NNGWE le ye NNGWE letlakaleng le LEFSA.
5. Thalela fao karolo e felelago gona.
6. Dikarabo di nomorwe go swana le dipotšišo.
7. Tshela mothalo mafelelong a karabo ye nngwe le ye nngwe.
8. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.
9. Hlokomela mopeleto le tlhamo ya mafoko.

KAROLO YA A: TEKATLHALOGANYO**POTŠIŠO YA 1**

1.1 Badišiša temana ye gore o kgone go araba dipotšišo tše latelago.

1	Kgwedi ya Phato e kgethetšwe go leboga basadi bao ba kgathilego tema ntweng ya go lwela tokologo le tše dingwe. Beke e tee pele ga letšatši la basadi, Molekgotlaphethiši wa Kgoro ya dipapadi, Bokgabo le Setšo, Mma Joyce Mashamba o thakgotše mokete wa letšatši la basadi motseng wa Mookgopong.	1 2 3 4 5
2	Diketekete tša maloko a mokgahlo wa African National Congress Womens League go tšwa seleteng sa Waterberg le dilete tše dingwe a ile a kopana lebaleng la dipapadi la Mookgopong go ba karolo ya mokete woo. Mohumagadi Mashamba ge a efa polelo o ile a re: "Ke kgwedi yeo re swanetšego go gopola basadi bao ba ilego ba swara thipa ka bogaleng, ba lwela tokologo, kudu ya basadi mengwageng yeo e fetilego. Basadi bao ba ile ba lwela gore go be le tokologo le tekatekano magareng ga basadi. Re thaba ka ge go fihleletšwe diphesente tše 50 tša basadi maemong a godimo a mmušo mo nageng le dikarolong tše dingwe tša praebete. Lehono basadi ba etile pele mmušong, kgwebong le mekgahlong ye mengwe ya mmušo ya go hloka letseno (NGO).	6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16
3	Re gopola le ka fao Saartjie Baartman a kilego a hlorišwa ka gona le ka fao mmele wa gagwe o ilego wa šomišwa go segwa ke ba Makgowa. Ke go re ke mang a ka lebalago go tlontlollwa ga naletšana ya mabelo, Mokgadi Caster Semenya? Seo se ile sa re kgwatha maikutlo kudu bjalo ka basadi efela re leboge ge a amogetšwe gape mabelong.	17 18 19 20 21
4	Basadi ba bangwe ba dula tlaleng le bodiiding, ba bangwe ba hlorišwa ke balekane ba bona mola ba bangwe ba hwetša moputso woo o sa kgotšofatšego. Re tseba gabotse gore basadi ba katwa letšatši ka letšatši, gomme bangwe ba sa ga meetse kgole ba beputše bana mekokotlong. Ge re ka bona tše di fihlile mafelelong re tla dumela gore mathata a basadi a fedile. Basadi re swanetše go ipopa ngatana e tee re swane le basadi ba 20 000 bao ba ilego ba gwantela Moagong wa Kopano ka ngwaga wa 1956. Re tla fihlelela tše dintši ge re ka tlogela dikgogakgogano. O ka ba Movenda, Mopedi, Motebele, Moafrikanere goba Moisimane ... bohle re selo se tee. Re Mafrika-Borwa ka moka. Seo se re fapantšhago ke fela gore re bolela maleme a go fapana. Mmušo wo o etilego pele lehono o rata ge re ka tlogela kgethologanyo ya semorafe le kgatelelano." Mdi Mashamba a ruma ka gore basadi ba rute bana ka bohlokwa bja go se šetše mmala wa motho yo mongwe gobane bohle re le mmala wa molalatladi.	22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36

[Seipone, Moranang, 2012]

1.1.1 Ngwala mohuta wa moletlo wo o ketekwago go tšwa temaneng ya pele. (1)

- 1.1.2 Go ya ka temana ya bobedi ke bomang bao ba gopolwago moletlong wo? (1)
- 1.1.3 Efa leina la mosadi wa go hlorigwa ka lebaka la mmele wa gagwe go tšwa temaneng ya boraro. Kgetha karabo ya maleba:
- (a) Mokgadi Caster Semenya
 - (b) Mma Joyce Mashamba
 - (c) Saartjie Baartman (1)
- 1.1.4 Hlaloša ka botlalo seo basadi ba swanelago go se ruta bana ba bona. (2)
- 1.1.5 Efa maikutlo a gago mabapi le temana ye? (1)
- 1.1.6 Laetša dilhorišo tšeo basadi ba lehono ba lebanego le tšona go ya ka temana ya mafelelo. Efa tše pedi. (2)
- 1.1.7 Bontšha bohlokwa bja meletlo ya mohuta wo. (2)
- 1.1.8 Tšweletša seo mmušo wa bjalo o se dirago go hlohleletša poelano ya semorafe go tšwa temaneng ya bone mothalong wa mafelelo. (2)
- 1.1.9 Akanya seo basadi bao ba hlorigwago ke balekane ba bona ba ka se dirago go thibela se? (2)
- 1.1.10 Anega ka moo tokologo ya basadi e ka potlakišwago ka gona. (2)

- 1.2 Lebeledišiša seswantšho se sa ka tlase gomme o arabe dipotšišo tša go se latela.

[Inthanete]

- 1.2.1 Hlaloša gore go direga eng mo seswantšhong se. (2)
- 1.2.2 Ke eng seo se laetšago gore ditiragalo tša seswantšho se di direga mosegare. (2)
- 1.2.3 O nagana gore mosadi yo a lego mo seswantšhong a ka thušega bjang? Tšweletša dilo tše pedi. (2)
- 1.2.4 Go ya ka kwešišo ya gago ke ka lebaka la eng bothata bjo bo lego seswantšhong bo ama batho ba magaeng? (2)
- 1.2.5 Ngwala tikologo yeo e tšweletšwago ke seswantšho se. Fahlela karabo ya gago. (2)
- 1.2.6 Efa maikutlo a gago mabapi le seswantšho se. (2)
- 1.2.7 Seswantšho se se tšweletša ntlha efe ya molaotheo ka diphoofolo? (2)

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 30

KAROLO YA B: KAKARETŠO**POTŠIŠO YA 2**

Badišiša temana ye e latelago gomme o ntšhe dintlha tše šupago tšeo di hlalago tšhilafalo.

HLOKOMELA:

1. Ngwala dintlha tše šupa.
2. Šomiša mantšu a gago.
3. Nomora mafoko a gago go thoma go 1–7.
4. Ngwala lefoko le lengwe le le lengwe mothalading wa lona.
5. Kakaretšo ya gago e se fete mantšu a 60.
6. Laetša palo ya mantšu ao o a šomišitšego mafelelong a kakaretšo ka mašakaneng.

TLHOLEGO YA TŠHILAFALO

Bothata bjo bogolo bja tšhilafalo ke go re ditšhila ga di dule mo o di lahlilego gona, di feleletša di fihlile lefelong leo go tla bago bothata go le hlwekiša. Pampiri yeo e lahlwago mmileng e ka tšewa ke phefo ya wela godimo ga marulelo/tlhaka. Diplastiki tšeo di lahlwago ka mafastere a dikoloi di goramela fenseng, dithini tšeo di tlogelwago mawatle di ka tšewa ke meetse tša swarega gare ga matlapa. Matlakala a dipanana le dinamune ao a lahlwago mo gohle, le ona a hlola tšhilafatšo. Ge re na le mekete dijo di lahlwa mo gohle, tiragalo ye bjalo le yona e re hlolela bothata bjo bogolo bja tšhilafalo.

Ka lebaka la gore tšhila e tloga mo e lahlilwego gona ka moya le meetse, ditšhila tšeo di ka topiwago gabonolo, di feleletša di ile mafelong ao go lego boima go di fihlelela. Seo se ra gore batho ba go topa matlakala ba namile ba na le mošomo wo montši wa go di fihlelela. Ka nako tše dingwe tšhila e ya mafelong ao e sa kego e topša. Mafelo a go swana le dinoka, dikgwa le mawatle a go se etelwe gantši moo e ka tliša kotsi go diphoofolo tša naga goba tšhilafatšo ya meetse.

Batho ba bangwe ba nagana gore ka ge go na le bahlwekiši, ga go molato ge ba lahla ditšhila. Efela ga go na batho bao ba lekanego go dira mošomo wo mogolo woo. Ka moka re swanetše go bona gore re dira mošomo wa bona bofelo. Re swanetše go lahlela matlakala/ditšhila ka gare ga dithini tša matlakala goba re ye natšo gae go yo di lahla.

Tšhilafatšo e tlišetša le rena batho malwetši ao nka rego re ipakela ona. Tšhilafatšo ya meetse e re bakela menang yeo e re tsentšhago bolwetši bja Malaria e lego bolwetši bjo kotsi kudu. Go batho bao ba dulago kgauswi le diintasteri, malwetši a go swana le go thibana le mafahla ka lebaka la meši ya dikhemikhale tšeo di šomišwago, ga se semaka.

[Boitlhamelo]

KAROLO YA C: THUTAPOLELO LE TŠHOMIŠOPOLELO**POTŠIŠO YA 3**

Lebeledišiša seswantšho se le mantšu a sona gomme o arabe dipotšišo tša go latela.

1. Kgarebe, ke kwešiša gore o ka thabela go hwetša meputso ya godimo molekong wa ka. Efela wa tseba ... go ka ba bjang ke go hwetše mola tseleng mathapama?

2. Ee Morutiši Pekwa meputso ke a e nyaka, eupša e sego ka tsela ye ya gago. **Nka se kgone tša phaku.**

3. Morena Mabilo, lebelela meputso ye ya morwedi'aka. Yo mongwe wa barutiši ba gago o mo palediša go tšwelela gabotse diithahlobong ka ge a gana go dira tša phaku le yena. Molao wa sekolo le Molaotheo wa naga o reng ka barutiši ba mohuta wo?

4. Mohumagadi Mpho, ruri Morutiši Pekwa, maitshwaro a gagwe a ntshwabiša. Ke tla bolela le yena ka tla ka le bitša ka morago.

[Life Orientation, Grade 12, 2008 le boithlamelo]

- 3.1 Ngwala lešalašala go tšwa puduleng ya 3. (1)
- 3.2 Bontšha khutsofatšo ya lentšu le "Morena". (1)
- 3.3 Tsopola mohlala o tee wa lehlathi la felo go tšwa puduleng ya 1 le o tee wa lehlathi la mokgwa go tšwa puduleng ya 3. (2)
- 3.4 Hlama lefoko le ka tirwa: "Maitshwaro a gagwe a ntshwabiša." (2)
- 3.5 Laetša lefoko le le kotofaditšwego ka tumelo. (2)
- 3.6 Laetša lekopanyi leo le tšwelelago puduleng ya boraro. (1)
- 3.7 Maikutlo a gago ke afe mabapi le ka moo morutiši Pekwa a swerego moithuti ka gona. (1)

(1)
[10]

POTŠIŠO YA 4

Lebelela seswantšho se gomme o arabe dipotšišo tša go se latela.

Temošo: Afrika-Borwa palo ya bana le bafsa ba bakoto e gola ka tsela ya go tšhoša.

1. Dimilione tša bana le bafsa di tlile **go raga lepai** pele ga batswadi ba bona.
2. Bana ba swarwa ke malwetši a go swana le swikiri, bolwetši bja pelo e sa le ba banyenyane.

[Inthanete]

- 4.1 Nyalantšha mantšu a go swana ka dithalošo.
- 4.1.1 Tšhoša (a) Bakago
- 4.1.2 Dimonamonane (b) Boifiša
- (c) Malekere (2)
- 4.2 Ngwala lentšu sekgobeng se go tšweletša lefoko la kgopelo.
- ... o se ke wa ja dijo tša go ba le makhura a mantši. (1)
- 4.3 Efa lelatodi la sebopego sa bana ba ba bonalago seswantšhong. (2)
- 4.4 Laetša sediri, tiro le sedirwa lefokong le le thaletšwego. (3)
- 4.5 Hlaloša seka se se kotofaditšwego. (1)
- 4.6 Ka ntle le mabaka a go tšwelela mantšung a ka godimo, ke eng se se kotofatšago bana le bafsa? (1)

[10]

POTŠIŠO YA 5

- 5.1 Bala temana ye ya ka tlase gore o tle o kgone go araba dipotšišo tša go e latela.

Matome: Ngwana wa **geso**, nna Mosima o ntlogetše ebile o re o **nhloile**. E re ke nwe ke ntšhe bohloko.

Lesiba: Bjale o ntšha bohloko ka go nwa madila o eya sekolong? Ruri ga o **irate**, o ka se gamole o eya sekolong.

[Boithamelolo]

- 5.1.1 Ngwala mantšu a a kotofaditšwego ka polelo ya Sepedi. (3)

- 5.1.2 Ke ka lebaka la eng lediri le "ntlogetše" e le learogi? (2)

- 5.2 Bala temana ye e latelago gomme o arabe dipotšišo tša go e latela.

Bolwetši bja kankere ga bo sa tšhoša.

O se tšhoge bolwetši bja kankere, bo a **alafega**. Wena sa gago ke go phakišetša kalafo, go nwa dihlare le go latela ditaello tšeo o di fiwago ke ngaka. Agaa! Dira bjalo. Gobane bophelo ke bja rena bo tla pele.

[Boithamelolo]

- 5.2.1 Bontšha bontši bja mantšu a:

(a) Ngaka

(b) Bophelo (2)

- 5.2.2 Hlama lefoko le ka lebaka la letlago.

Ke dira bjalo. (2)

- 5.2.3 Tsopola mohlala wa lebopi la kganetšo go tšwa temaneng. (1)

- 5.2.4 Tšweletša lediri le le kotofaditšwego bjalo ka:

(a) Ledirela (1)

(b) Ledirani (1)

(c) Lediriši (1)

- 5.2.5 Efa lehlalošetšagotee la lentšu le.

"Dihlare" (1)

- 5.2.6 Tsopola lelahlelwa go tšwa temaneng. (1)

[15]

POTŠIŠO YA 6

- 6.1 Lebelela seswantšho se le mantšu a sona gore o kgone go araba dipotšišo tša go se latela.

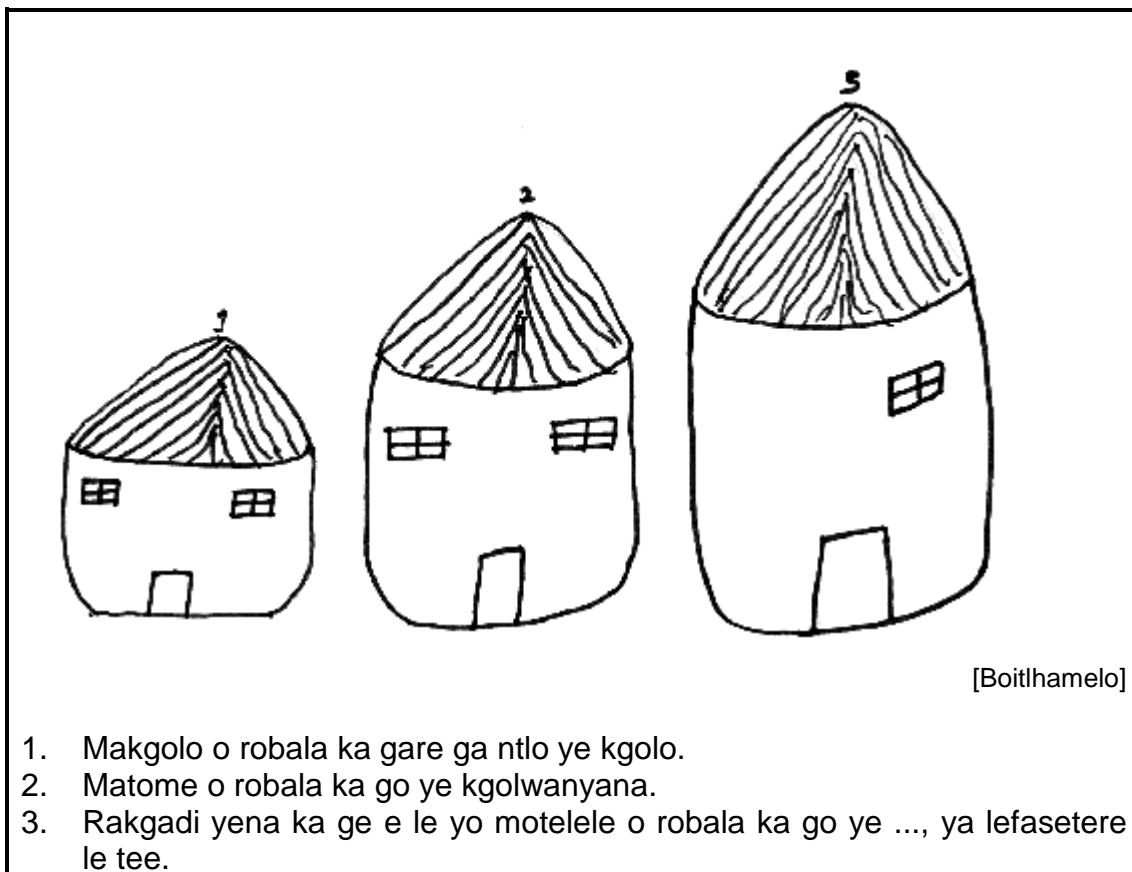

- 6.1.1 Tsopola mohlala wa lešupi la kgato ya mathomo go tšwa mantšung a ka godimo. (1)
- 6.1.2 Ngwala madiri a mabedi ao a tšwelelago puduleng ye. (2)
- 6.2 Efa leadingwa leo le tšwelelago puduleng. Ke ka lebaka la eng o re ke leadingwa? (2)
- 6.3 Laetša hlogo, modu le moselana lentšung le 'dithekethana'. (3)
- 6.4 Lentšu le 'noka' le na le ditlhalošo tša go feta tše pedi.
- Hlama mafoko a mabedi go tšweletša phapano, ka ntle le ye e tšwelelago mantšung a ka godimo. (2)

[10]

POTŠIŠO YA 7

- 7.1 Lebelela seswantšho le mafoko ao a latelago gore o kgone go araba dipotšišo.

- 7.1.1 Bontšha mokgwa wo o dirišitšwego mo, go swantšha dintlo tša ka godimo. (1)
- 7.1.2 Kopanya lefoko la pele le la bobedi go bopa lefoko le tee. (2)
- 7.1.3 Efa mešomo ye mengwe ye mebedi ya moselana wa -ana go fapana le ka moo o dirišitšwego lefokong la bobedi. (2)
- 7.1.4 Laetša tekatekanyo ka go tlatša sekgoba mo lefokong la 3 ka tekatekanyo ya maleba. (1)
- 7.1.5 Ngwala lefoko le le latelago ka bontši: Makgolo o a robala. (2)

- 7.2 Lebedišiša papatšo ye e latelago gore o kgone go araba dipotšišo tša go e latela.

BLACKBERRY TORCH

KE YA MAEMO!

O kgoma fela ka monwana.

Molaetša o romela fela ntle le tefo.

O na le dilo tše ntši tše bohlokwa, eupša o šomiša mohlagase o monnyane!

[Inthanete]

- 7.2.1 Papatšo ye e lebišitšwe sehlopha sefe sa batho? (1)
- 7.2.2 Tšweletša mantšu a go jabetša papatšong ye. (1)
- 7.2.3 Tsinkela papatšo ye o fe dintlha tše pedi tšeo di tlogetšwego tlhalošong ya papatšo. (2)
- 7.2.4 Ke ka lebaka la eng mantšu a 'BLACKBERRY TORCH' a ngwadilwe ka ditlhaka tše kgolo? (2)
- 7.2.5 Ke ka lebaka la eng mmapatši a dirišitše leswao la makalo papatšong? (1)
- [15]**

PALOMOKA YA KAROLO YA C: 60

KAROLO YA D: DINGWALO**DIKANEGELOKOPANA****POTŠIŠO YA 8: GO TSEBA MANG? – Herbert H Ramokgopa**

Mo karolong ye araba potšišo e TEE fela, 8.1 goba 8.2.

8.1 Roma nna mma

Bala setsopolwa se se latelago gomme o arabe dipotšišo tša go se latela.

SETSOPOLWA A

Mpho a ema leribeng la pata ye kgolo, a lebelela ka lehlakoreng la gagwe la go ja a se bone selo. A tsena pateng go seleda ka Bodikela. Segokgo se seso sa mabaibai sa tšwelela kua Borwa ka lebelo le le makatšago. Mokgalabje Serole a sa re ke tla re hee! Kgaa! Ya ba se fetile, le go dirang se sa dira. Sobe ka mmoto, ya ba se ile.

Batho ba tšwa ka lebenkeleng ka bontši; ba bangwe ba tšwa ka Sekhokho ba kitimela pateng ye kgolo. Ba hwetša maloba e le maabane, motorokara wo moso o pšatlagantše ngwana yola wa batho le mabotlhwana a tšwile diphatlophatlo di gašane tseleng le tikologong ya yona.

Serole: "Banna! Ge nka be ke se ke ka diegiša ngwana yola mohlomongwe a ka be le bjale a sa phela". Bana le ba bagolo ba motse wa Sekhokho ba kitimela ka ga Tšhelopo go ba begela taba tšeo tša manyami.

MmaDineo: "Lehu le a bitša hle batho tenang. Mpho ke rile ke re a mpiletše Mabitša a no re: 'roma nna'. Ge e le fa ke be ke sa rome yena. Bjale šifa ga a fihla mo a rilego ke mo rome, le ka gae ga a fihla. Nna ga ke tsebe gore ke tla reng go Tšhelopo". Mosadi yoo wa batho a kgapha sello, dikeledi tša ba tša fihla seledung.

Ge Dineo le tatagwe ba boa gomme ba bona lešaba la batho ka gae, bona ba be ba hloma eka e sa le la maabane la go tlo kgopela Nubejara. Aowa! tše ke tše dišele tše. Lethabo le ba bego ba le go lona la fela ka bonakonako, difahlogo tša bona tša ribega. Dineo yena ya ka o tla gafa ka pelo bohloko, a ba a dio lahla mokgoši, gomme ba mo lesa bjalo gore a potliše pelo. Ka morago ba mo iša ka phapošing ya mmagwe gore a khutše ka gona.

[Matl: 13–14]

- 8.1.1 Go ya ka kwešišo ya gago bothata bja kanegelokopana ye bo thomile kae? (2)
- 8.1.2 Laetša tikologo ye e tšweletšwago ke setsopolwa se. Fahlela karabo ya gago. (3)
- 8.1.3 Ke moya ofe wo o fokago setsopolweng se? Fahlela karabo ya gago. (2)
- 8.1.4 Laetša ka fao hlogo ya kanegelokopana ye 'Roma nna mma' e nyalelanago le diteng tša yona ka gona. (2)

- 8.1.5 Temana ye e tšweletša MmaDineo e le motho wa mohuta mang? Efa dintlha tše pedi. (2)
- 8.1.6 Go ya ka tsebo ya gago na kanegelokopana ye e fedile bjang? (2)
- 8.1.7 Molaetša wa kanegelokopana ye ke ofe? (2)
- 8.1.8 Na moanegwathwadi ke mang ka mo kanegelongkopana ye? Fahlela karabo ya gago. (3)
- 8.1.9 Efa mošomo wa poledišano setsopolweng se? (2)

[20]**GOBA****8.2 Mošaabitla**

Bala setsopolwa se gomme o arabe dipotšišo.

SETSOPOLWA B

Bahumagadi bao ba boetše morago ka morago ga kgwedi tše tharo. Ge ba ntše ba se gona bjalo, ba gaRabaledi ba šuthišetša Sefolo lebenkeleng la bona kgauswi, gomme a bereka a dula ka gae. Mohla Mohumagadi wa gagwe a letšego a gorogile, a re go yena: 'Go šadile go direga taba ya go makatša.'

MmaSefolo: "Kae? Mabapi le eng?"

Sefolo: "Rapuane o tšere selepe maloba mo a atha jase a re o ya go rema mašaša a go ageletša thetemotse ya gagwe. Ge a fihlile sethokgweng a tšola jase ya gagwe a e bea lekaleng la sehlare se sengwe gona fao, a tšwela pele go rema mašaša. Ge a bona gore a lekane, a ya mola sehlareng sela, a re o tšea jase ya gagwe a boele gae.

O tla e bona kae?"

MmaSefolo: "Na o be a sa nyake mo a bego a e beile gona?"

Sefolo: "Gona moo, eupša e be e se gona."

MmaSefolo: "E tšerwe ke mang?"

Sefolo: "Aowa, tšeo ga re di tsebe, fela ba re o lekile go lebelela maoto a motho yo a ka bago a e tšere a sa mmone a a hloka. Maoto fao ba re e be e le a gagwe fela."

MmaSefolo: "Ke kwa ba re bašemane ba ile ba e bona kua thabeng ba dišitše, ba se e tšee; a ke re o a tseba gore Rapuane batho ba a mo tšhaba. Bjale ba fihla ba bolela kua gae, ya re ka gore o be a bolokile dilwana tša gagwe ka dipotleng tša jase, ke a bona a ya go e tšea."

Sefolo: "A hwetša tše a bego a di lotile ka jaseng?"

MmaSefolo: "Nxa, e re nka be a hwetše go se selo, moloi yoo."

Sefolo: "Ga o sa theeletša ditaba bjale o šetše o eya le tša lehloyo la gago go yena?"

MmaSefolo: "Ke na le taba le yena? Nna ge nka be ke na le maatla ke be ke tla dio mo swara ka diatla. Ke dirwa ke gore ke se na maatla; ga se motho selo sela. Bjale a feletša kae le jase yeo ya gagwe ya kgwara?"

Sefolo: "Ge ke bolela bjale ba re e sa le a tšea jase yeo ya gagwe a napa bošego bjona bjoo a hlabega; le bjale ba re ga a sa tsoga malaong, o dio rekgehla."

Mmasefolo: "O ka re a ka hwa le pelo ye mpe yeo ya gagwe."

Sefolo: "O bolela tše nkego wena o ka se hwe."

[Letl: 49]

- 8.2.1 Laetša tikologo ye e tšweletšwago ke setsopolwa se. Fahlela karabo ya gago. (3)
- 8.2.2 Temana ye e tšweletša MmaSefolo e le motho wa mohuta mang? Efa dintlha tše pedi. (4)
- 8.2.3 Akaretša seo o ithutilego sona setsopolweng se ka methaladi ye mebedi. (2)
- 8.2.4 Ke moya ofe wo o fokago setsopolweng se? Fahlela karabo ya gago. (2)
- 8.2.5 Go ya ka tsebo ya gago na kanegelokopana ye e fedile bjang? (2)
- 8.2.6 Efa mošomo wa poledišano setsopolweng se? (2)
- 8.2.7 Nyalantšha setsopolwa se le hlogo ya sona. (2)
- 8.2.8 Na moanegwathwadi ke mang ka mo kanegelongkopana ye. Fahlela karabo ya gago. (3)

PALOMOKA YA KAROLO YA D: 20
PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 120